

Vogels in Berkelland

Speciale uitgave
van de Vogelwerkgroep

Verslag over Zwaluwen, Uilen, Torenvalken, Weide- en Zangvogels in 2018

Borculo - Ruurlo - Eibergen - Neede

Voorjaar 2019



Foto: Wim Raaben

Boerenzwaluwen



Foto: Marjon Hoen

Steenuilen



Foto: Marjon Hoen

Kuiken van Kievit

De broedresultaten van Zwaluwen, Uilen, Torenvalken Weidevogels en Zangvogels in één nieuwsbrief

In deze nieuwsbrief vindt u de verslagen van de verschillende projectgroepen. In 2018 zijn erven in het buitengebied van Berkelland bezocht en de broedresultaten zijn in beeld gebracht. Tevens worden sommige projecten waar de Vogelwerkgroep mee bezig is uitgelicht.

Uitgebreide informatie en gegevens zijn te vinden op onze website:

www.vogelwerkgroepberkelland.nl

U kunt ons bereiken via email: info@vogelwerkgroepberkelland.nl

Inhoudsopgave

Projectgroep Zwaluwen Berkelland	1
Projectgroep Uilen en Torenvalken Berkelland	4
Projectgroep weidevogelbeheer Berkelland en Patrijzenproject	6
Projectgroep nestkastcontrole Berkelland	8

Zwaluwenproject Berkelland: Net even iets minder in 2018

Ook in 2018 zijn in alle 39 telgebieden in Berkelland de aantallen broedpaartjes voor de Boerenzwaluw en de Huiszwaluw geteld. Hoewel in het begin van het seizoen de aantallen hoger leken, was er helaas na alles opgeteld te hebben, toch een kleine teruggang te zien.

Bij de Boerenzwaluwen was het totaal voor Berkelland 3505, een teruggang van 120 paartjes, ofwel een min van 3,3 %. Alleen in Ruurlo was een kleine toename, in de andere gebieden een kleine afname.

Bij de Huiszwaluwen was het totaal 1229, een afname van 21, of een min van 1,7 %. Dus helaas geen herhaling van 2017 toen we een toename zagen van 6 %. Opvallend was dat de bezettingsgraad van de kunstnesten duidelijk hoger was. De afname kwam dan ook geheel door minder natuurlijke nesten. Op een aantal boerenerven zien we dat bij de asbest saneringen, ook de dakranden worden vernieuwd. Zo zagen we enkele adressen met duidelijk minder nesten, en een duidelijke toename van nesten bij de burens.

Ook in 2018 zijn er weer jonge Boerenzwaluwen geringd, en is van die nesten precies bijgehouden hoeveel jongen per broedpaartje uitgevlogen zijn. Dit was voor 2018 vrijwel gelijk aan 2017, ongeveer 6 jongen per broedpaartje. Meestal waren er twee broedsels van elk paartje.

Lees verder op pagina 2



Boerenzwaluwen

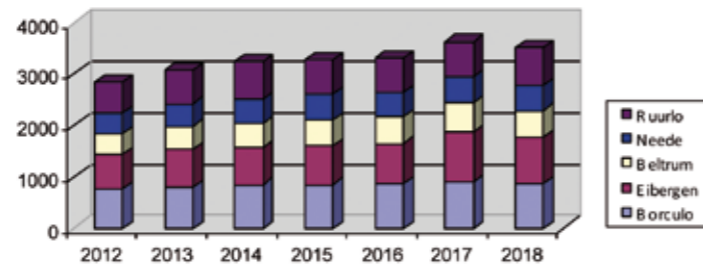
Na vijf jaren met steeds een kleine toename, zagen we afgelopen broedseizoen helaas weer eens een kleine afname. Alleen in een aantal telgebieden in Ruurlo was er een plus. Het is niet duidelijk of de erg droge zomer van invloed geweest kan zijn op de aantallen.



Foto: Marjon Hoën

Boerenzwaluwen

Boerenzwaluwen Berkelland



	Borculo	Eibergen	Beltrum	Neede	Ruurlo	Totaal
2012	772	652	414	392	596	2826
2013	806	728	449	438	661	3082
2014	846	732	464	456	748	3246
2015	848	741	512	510	658	3269
2016	851	799	521	465	682	3318
2017	902	976	546	516	685	3625
2018	873	887	526	481	738	3505

Boerenzwaluwen ringproject

Wim Raaben heeft ook in 2018 weer jongen Boerenzwaluwen geringd op 8 adressen in Berkelland. Met de gedetailleerde gegevens hebben we een goede inzage in de broedresultaten in ons werkgebied. Er zijn in totaal 566 jongen geringd.

Overzicht ringen Boerenzwaluwen Berkelland

	2015	2016	2017	2018
Broedparen	124	88	129	111
Aantal nesten	194	149	212	175
Aantal eieren	896	665	938	814
Gem. eieren per nest	4,62	4,46	4,42	4,65
Aantal jongen	770	594	812	812
Gem. Jongen per nest	3,97	3,99	3,83	4,64
Aantal geringd	662	515	690	566
Aantal uitgevlogen	717	547	773	652
Gem. uitgevlogen	3,70	3,67	3,65	3,73
Uitgevlogen per broedpaar	5,78	6,22	5,99	5,87

Het komt ook op de ringadressen voor dat hele nesten verloren gaan, of dat de eieren niet uitkomen. Toch, als op het eind van het seizoen alles verzameld en opgeteld is, zijn de resultaten toch weer vrijwel gelijk aan voorgaande jaren. Ook in 2018 zijn er per broedpaar, uit meestal twee broedsels, weer 6 jongen uitgevlogen.

Huiszwaluwen

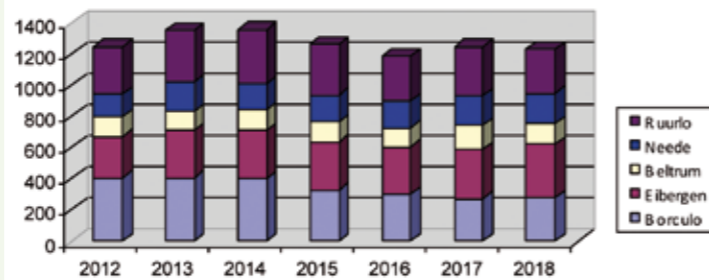
Toen in april-mei de Huiszwaluwen terugkeerden uit de overwinteringsgebieden, dachten we dat we ook dit jaar weer een sterk herstel zouden zien zoals in 2017. Op enkele adressen hebben we in mei alsnog extra kunstnesten bijgeplaatst omdat de Zwaluwen elkaar leken te verdringen. In een geval klopte dat ook, maar achteraf werd dat veroorzaakt omdat de buurman juist op dat moment met een dak sanering bezig was, en er voor de Zwaluwen even nog geen plek was.

Maar als we na het seizoen alle gegevens verwerkt en opgeteld hebben, zien we helaas toch een kleine teruggang vergeleken met 2017.

Wel was opvallend dat de bezettingsgraad van de kunstnesten iets hoger was dan in 2017. De achteruitgang is dan ook geheel gegaan ten kosten van het aantal natuurlijke nesten. Dit zou goed een gevolg kunnen zijn van de droge zomer.

We zien nu dat de asbest sanering op een aantal boeren bedrijven plaats gaat vinden. Veelal worden de dakranden dan ook meegenomen. Op een aantal adressen zullen we de kunstnesten opnieuw moeten bevestigen.

Huiszwaluwen Berkelland



	Borculo	Eibergen	Beltrum	Neede	Ruurlo	Totaal
2012	405	269	124	147	306	1251
2013	406	302	125	187	333	1353
2014	401	313	129	171	346	1360
2015	330	308	127	174	330	1269
2016	298	306	125	168	291	1188
2017	273	316	153	192	316	1250
2018	281	338	139	191	280	1229



De getelde aantallen broedparen van Boerenzwaluwen en Huiszwaluwen ingetekend in de kaart van Berkelland

Oeverzwaluwvanden

Onderhoud oeverzwaluwwand bij Nahuis in Beltrum



Foto: Marjon Hoën



Foto: Henny Waanders

Oeverzwaluwen

In 2018 heeft het aantal broedende Oeverzwaluwen in de wand bij Nahuis aan de Meenweg in Beltrum weer een stijgende lijn laten zien. Dit jaar hebben we niet elk nest afzonderlijk geturfd, maar een geschat aantal van 45 zal zeer dicht in de buurt van de werkelijkheid komen. Na een daling van 60 paren (2016) naar 35 in 2017 is het aantal dit jaar dus weer wat gestegen.

In de vleermuiskelder zelf zijn dit najaar/winter 2018/2019, de volgende soorten waargenomen:

- Daggauwogen (vlinders die als volwassen exemplaar overwinteren)
- in februari zijn er zeven gewone Grootoorvleermuizen geteld
- op 14 maart waren deze grootoren al weer vertrokken en werd er nog één Franjestaart gezien
- Watersalamanders overwinteren in de kelder maar ook vóór de wand in schuilplaatsen

Het jaarlijkse onderhoud aan deze oeverzwaluwwand annex vleermuiskelder is op 19 oktober en 1 november weer door een aantal leden uitgevoerd. Bij alle nestgangen van de oeverzwaluwen is het nestmateriaal uitgeboord en zijn de gaten opnieuw gevuld met schoon zand.

De begroeiing op de hele bult achter de wand en boven de vleermuiskelder is afgemaaid en afgevoerd naar de rand van het bos. Een grote omgevallen wilg die op de achterkant lag, is weggezaagd. Een aantal takken op de grond, begonnen al opnieuw te wortelen.

Aan de Hoonesweg in Eibergen waren in 2017 zo'n 9 oeverzwaluwnesten geteld in een grote bult zand. Voor 2018 konden we hier een aantal van 24 nestgangen noteren. Dus weer een mooi herstel t.o.v. 2017. Dit met dank aan de eigenaren, die deze hoop zand geschikt houden voor deze zwaluwen.

Uilen en torenvalkenwerkgroep Berkelland

De activiteiten van onze uilenwerkgroep richten zich vooral op ondersteuning van 3 van de 4 soorten Uilen die in Berkelland broeden te weten: de Steenuil, de Kerkuil en de Bosuil. De laatste jaren hebben we ons ook steeds meer bezig gehouden met de Torenvalken. Deze broeden vaak in speciale nestkasten of open holtes van schuren aan de rand van boerenerven. Het liefst met vrij uitzicht over de weilanden en akkers.

Op diverse boerenerven en buitenplaatsen zijn er nestkasten voor Steenuilen en Kerkuilen geplaatst en in de bossen en enkele houtwallen zijn nestkasten voor Bosuilen opgehangen. Al deze kasten worden jaarlijks gecontroleerd en waar mogelijk worden de jonge vogels ook geringd. Dit ringen doen we voor onderzoek, bijvoorbeeld waar vliegen de jonge vogels naar toe, hoe lang leven de vogels, is er genoeg voedselaanbod, zijn er veel verkeersslachtoffers e.d. Al deze vragen kunnen worden beantwoordt door de ringgegevens. Het is dus ook heel belangrijk dat, als men een vogel vindt met een ring, de ringgegevens en de vindplaats door te geven aan de vogelwerkgroep.

Ook worden deze nestkasten eventueel schoongemaakt en waar nodig gerepareerd of vervangen door een nieuwe nestkast. Daar waar er regelmatig predatie plaatsvindt van Steenmarters bij de Uilenkasten worden deze kasten "marterproof" gemaakt. Bij de Steenuilen doen we dat door kasten te plaatsen met een tussensluit in de kast waar een marter niet door kan. Bij de Bosuilen en Kerkuilen doen we dat door een een plastic emmer of pot zonder bodem voor het invlieggaat te plaatsen. Deze zijn te glad voor de klauwen van de marter en de Uilen hebben er bij het invliegen geen hinder van.

Een vierde uilensoort, ook in Berkelland aanwezig, is de Ransuil. Deze uilen bouwen zelf geen nest maar broeden in oude, natuurlijke, nesten van Kraaien, Eksters of Sperwers, meestal goed verborgen in hoge, dichte, groen blijvende, bomen als sparren en dennen. Nog steeds ontvangen we graag meldingen van Ransuilen. Dus als u een Ransuil ziet, hoort of zelfs een even-tueel broedgeval weet dan horen we dat graag van u via info@vogelwerkgroepberkelland.nl of rechtstreeks aan Henk Lammers via henkenwilma@grolle.nl

2018: een mager uilen en een redelijk valkenjaar!

Het uilenjaar 2018 was over het algemeen mager te noemen, bij de Bosuil is er maar 1 jong minder geringd dan in 2017 maar het aantal uitgevlogen jongen per kast was beduidend minder. De Kerkuil had veel minder kasten bezet dan in 2017 maar het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen was weer iets hoger. Ook de Steenuil had in 2018 veel minder bewoonde kasten maar ook minder mislukte broedsels.



Ransuil

Foto: Benno Stortelder

Totalen-jaaroverzicht Uilen Werkgroep Berkelland 2018

	bewoonde nestkasten	met broedsel	mislukte Br.	aanw. jongen	dode of verdw. jongen
Bosuil					
Borculo	5	5	0	15	0
Neede	6	6	0	15	0
Eibergen	7	7	0	9	1
Ruurlo	3	2	0	4	1
BERKELLAND	21	20	0	43	2
Kerkuil					
Borculo	8	8	0	35	1
Neede	7	7	0	27	0
Eibergen	19	19	0	81	5
Ruurlo	6	5	0	18	0
BERKELLAND	40	39	0	161	6
Steenuil					
Borculo	25	25	0	62	0
Neede	20	20	0	71	0
Eibergen	36	36	0	127	1
Ruurlo	17	17	0	45	0
BERKELLAND	98	98	0	305	1
Torenvalk					
Borculo	1	1	0	4	0
Neede	4	4	0	13	0
Eibergen	9	9	0	44	0
Ruurlo	0	0	0	0	0
BERKELLAND	14	14	0	61	0



Bosuil

Foto: Benno Stortelder

Bosuilen

Hoewel er in 2018 meer bewoonde bosuilkasten waren zijn er toch minder jongen uitgevlogen. Er waren 20 kasten met een broedsel waaruit in totaal 41 jonge Bosuilen zijn uitgevlogen. Dat is maar een gemiddelde van 2.1 jongen per kast waar het in de afgelopen jaren een gemiddelde van 2.6 normaal was.

De start van de eileg op 17 februari was wel weer normaal, de Bosuil begint altijd vroeg met broeden om minder last te hebben van een nat en koel voorjaar waardoor er ook minder bosmuizen (voedsel) aanwezig is. We hebben in 2018 op een aantal nieuwe o.i. kansrijke locaties nestkasten opgehangen. De controles in 2019 zullen laten zien of deze locaties succesvol zijn.

Steenuilen

De Steenuilen hadden nog het minste te lijden van de slechte muizenstand, met 98 geslaagde broedsels waren dat er zelfs 3 méér dan in 2017. Dit komt ook omdat er de laatste jaren een flink aantal "marterproof" kasten zijn bijgeplaatst. In totaal monitoren we nu 314 steenuilkasten in Berkelland. Ook van invloed is dat de Steenuilen makkelijker overschakelen op ander voedsel dan alleen muizen.

Ook insecten (vooral meikevers), rupsen, regenwormen en soms zelfs vogeltjes worden dan aan de jongen gevoerd. Wat we vorig jaar al verwachten is uitgekomen; door de vorstperiode in februari is de gemiddelde eilegdatum van de Steenuilen in 2018 (9 april) een stuk later dan normaal (25 maart). Het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen (3.1) was nog iets groter dan in 2017 (3.0). In totaal zijn er 304 jonge Steenuilen uitgevlogen.

Kerkuilen

De Kerkuil deed het in 2018 het slechtst van alle uilen in Berkelland. Met 155 uitgevlogen jongen t.o. 198 in 2017 bijna een verschil van 25%! Het gemiddelde van 4 jongen per kast in 2018 was wel aardig maar in 2017 waren er veel meer kasten (56) met broedsel dan de 39 broedsels van 2018. Deze uil is het meest afhankelijk van muizen, met name veldmuizen. Het gebrek hieraan is ook na het uitvliegen van de jongen duidelijk geworden door de vele terugmeldingen van dode Kerkuilen die over het algemeen een te laag gewicht hadden. De startdatum van de eileg op 5 april was in 2018 ook een stuk (14 dagen) later dan de afgelopen jaren, misschien hadden de uilen al een slecht voor gevoel?

Uitgelicht: De Kerkuil

De Kerkuil is een bewoner van het platteland met open en half-open landschappen, het bij ons veelvuldig aanwezig boerenland.

Hij vestigt zich in schuren, loodsen en zolders. Een enkele keer ook nog in de kerktorens waaraan hij zijn naam heeft te danken. Hij zoekt een donker hoekje of plaats op waar hij overdag kan schuilen en eventueel kan broeden.

Als het echt donker is gaat de Kerkuil op zoek naar voedsel, voornamelijk muizen, veldmuizen zijn het hoofdvoedsel. Kerkuilen zijn plaatstrouw, hebben ze eenmaal een geschikte nestplaats dan maken ze daar jaren achtereen gebruik van. Het meest kenmerkende van de Kerkuil is het hartvormige gezichtsluier, de kleur hiervan varieert van helderwit tot vaal roodbruin. In Engeland en delen van Zuid-Europa komen Kerkuilen voor met een heldere, witte onderzijde, bij ons zijn deze buikdelen veelal vaal geelbruin gespikkeld.

Het geluid van de Kerkuil is een spookachtig gekrijs en gesis, de jongen kleppen met hun snavel en beginnen te blazen, vooral bij onraad en prooiaanvoer.

De broedperiode van de Kerkuil is vanaf maart tot ver in het najaar. De grote van het legsel eieren hangt volledig af van de veldmuizenstand. Is die hoog dan worden er veel eieren gelegd, soms wel twaalf! Is die laag dan worden er maar 3 of 4 eieren gelegd of soms wordt er een jaar helemaal niet gebroed.

De Kerkuil broed in ons land meestal in speciale kerkuilkasten, een enkele keer op een hooi of strozolder in een donkere hoek. De eieren worden om de dag gelegd en



Kerkuil

Foto: Benno Stortelder

het vrouwtje begint direct met broeden. Daardoor komen de jongen ook niet gelijktijdig uit, maar om de paar dagen. Het leefgebied van de Kerkuil is een open tot halfopen cultuurlandschap, boerenerven en bij houtwallen en singels. Kruidrijke bermen en oudere graslanden, ruigere grasstroken en braakliggende terreinen worden als jachtterrein gebruikt. Het hoofdvoedsel bestaat voornamelijk uit veldmuizen maar ook spits en woelmuizen. Ongewervelde dieren, vogeltjes en amfibieën maken maar 2% van het voedsel uit. Jonge Kerkuilen zwermen uit tot enkele tientallen kilometers vanaf hun geboorteplaats, incidenteel veel verder.

Om de Kerkuilen te beschermen hangen we op geschikte plaatsen nestkasten op, blijven we aandacht vragen voor hun leefgebied en denken mee om de hoeveelheid verkeersslachtoffers te beperken. De nesten van de Kerkuil zijn het hele jaar door wettelijk beschermd tegen verstoring en vernieling.



Foto: Benno Stortelder



Torenvalk

Torenvalken

Omdat met name in Eibergen/Beltrum wat meer onderzoek is gedaan naar Torenvalken zijn er een aantal nieuwe nestlocaties ontdekt. Ook zijn er een paar nieuwe nestkasten geplaatst waardoor het aantal gecontroleerde broedparen steeg van 8 naar 14 stuks. Uit deze 14 geslaagde broedsels zijn 61 jonge Torenvalken uitgevlogen en geringd. (In 2017 36). Er waren een aantal broedsels bij met 6 jongen en een aantal broedsels met 4 of zelfs maar 3 jongen. Hieruit blijkt dat het voedselaanbod ter plaatse heel verschillend kan zijn. Torenvalken eten voornamelijk veldmuizen en af en toe kleine vogels. Ook bij de Torenvalken was de gemiddelde eilegdatum (9 april) enkel weken later dan het gemiddelde.

Projectgroep weidevogelbeheer Berkelland

De projectgroep Weidevogels wordt georganiseerd vanuit de VAN (Vereniging Agrarisch Natuurbeheer). Een aantal leden van de Vogelwerkgroep Berkelland voert, als vrijwilliger, het veldwerk voor deze organisatie uit.

In de specifieke weidevogelgebieden in Berkelland (langs de Berkel en Slinge) ondernemen we extra acties om meer veehouders met bescherming van Weidevogels te helpen.

Weidevogelseizoen 2018

Enkele punten uit het afgelopen broedseizoen:

- De eerste leg van de Kievit geeft een betere uitkomst dan voorgaande jaren en er worden meer kuikens vliegvlug.
- Dit jaar zijn er voor het eerst geen Grutto's waargenomen in het Berkeldal bij Eibergen.
- Over het algemeen hebben we meer jongen vliegvlug gezien dan voorgaande jaren, zowel bij de Grutto als de Wulp. Ook bij de Kievit een goed jaar, ook bij de 2e leg.
- Vogels zijn tijdens de droge periode vertrokken uit Berkelland (richting nattere gebieden). Maar na de eerste regenbuien kwamen met name de Kievitten terug naar hun geboortestreek.
- Het drone experiment is niet helemaal gelukt. De afstelling van de apparatuur en analyse werkten nog niet helemaal.



Patrijzen

Foto: Jos Korenromp

Patrijzen in Berkelland

In 2018 heeft het project Patrijs van de Vogelwerkgroep een enorme vaart gekregen mede door de Provincie Gelderland. Er is geld beschikbaar gesteld voor o.a. weidevogels en akkervogels, waaronder de Patrijs. De uitvoering kwam in handen te liggen van Landschapsbeheer Gelderland en samen met lokale verenigingen is geprobeerd om in diverse gemeenten in Gelderland tellingen te organiseren. Ook in Berkelland is dit gebeurd en op de eerste informatieavond eind 2017 waren ruim 60 mensen gekomen. Mensen met verschillende achtergronden, maar allemaal begaan met de natuur en in het bijzonder de Patrijs. Deelnemers kregen een geluidsboxje en konden de roep van de Patrijs afspelen om op deze wijze Patrijzen op te sporen. Ook was er instructie om de waarnemingen in te voeren.

In het voorjaar zijn er diverse bezoeken gebracht aan verschillende gebieden in Berkelland. De bezochte gebieden beslaan ongeveer 2/3 deel van geheel Berkelland en we hebben daarmee een behoorlijk inzicht in het aantal

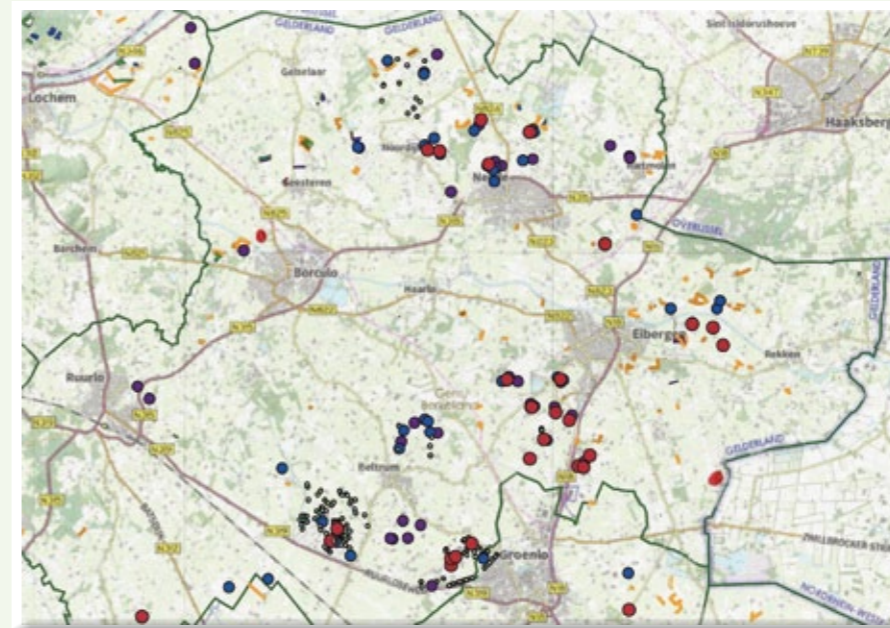
Patrijzen. Natuurlijk speelt mee dat niet alle tellers even ervaren waren en zijn ook niet alle gebieden even intensief bezocht. Maar toch komt er een behoorlijk beeld naar voren. Op basis van de gemelde waarnemingen kunnen we aannemen, dat er ongeveer 30 paar Patrijzen zijn. Op bijgaand kaartje zijn de rode stippen waargenomen paartjes en de blauwe en paarse stippen eenmalige waarnemingen.

De coördinatie is inmiddels overgedragen aan de Vogelwerkgroep en Henk Leever heeft deze taak op zich genomen. Bij hem kun je ook terecht voor vragen of meldingen: henkenjantine@hotmail.com of telefoon 0651 314 562.

Naast de tellingen wordt er met name door de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer (VAN Berkel en Slinge) veel energie gestoken in het verbeteren van het biotoop. Dit doet men o.a. door het aanleggen van akkerranden en overhoekjes. Landeigenaren kunnen hier een vergoeding voor krijgen van ca. € 1800,- per ha. We krijgen daarmee

een kleurrijker en gevarieerder landschap waar de akkervogels van kunnen profiteren, waaronder de Patrijs. Daarnaast biedt deze lappendeken van akkerranden en overhoekjes een prachtig beeld op voor de bezoekers.

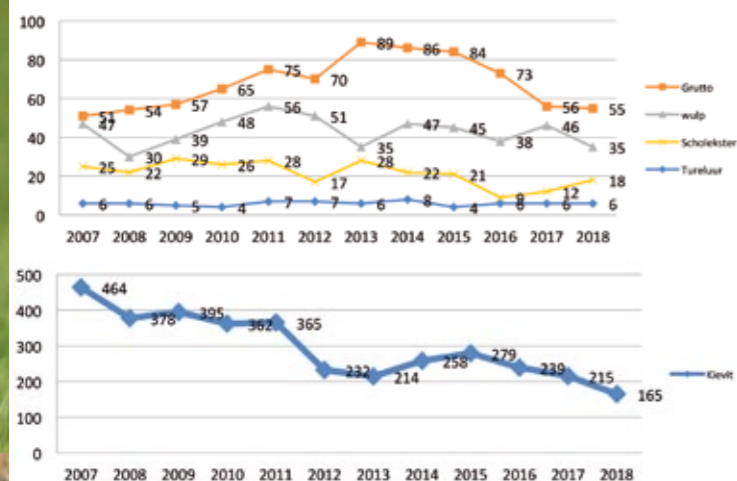
Of alle inspanningen zullen leiden tot een behoud van de Patrijs is natuurlijk de vraag, maar niets doen is geen optie.



Op bijgaand kaartje zijn de rode stippen waargenomen paartjes en de blauwe en paarse stippen eenmalige waarnemingen.



Aantal nesten weidevogels gevonden in Berkelland

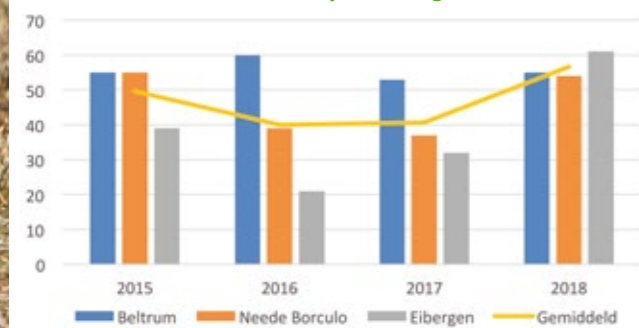


Het aantal gevonden nesten van de Grutto en Tureluur is gelijk gebleven met vorig jaar, het aantal wulpennesten is over de loop der jaren vrij constant, evenals de Scholekster. De aantallen kievitsnesten neemt wel af. Alles met elkaar is het seizoen 2018 redelijk succesvol verlopen, er zijn meer jongen uiteindelijk vliegvlug geworden. Het aantal nesten dat uitgekomen is ligt hoger dan voorgaande jaren, nu op 57% van de gevonden nesten (zie bijgaande grafiek). Het minder betreden van terreinen en het laten staan van grotere stukken gras tijdens het maaien lijkt zijn vruchten af te werpen.



Kievit

Uitkomstpercentage



Voor volgend jaar hebben we met verschillende boeren en omwonenden overleg gehad om nog meer maatregelen te nemen voor de weidevogels. Ook is er gevraagd naar ideeën voor verbetering van het biotoop voor weidevogels. Er zijn al wat afspraken gemaakt, waarvoor ook budget is voor inrichting en subsidie voor het beheer voor 3 jaar. Concreet betekent dat er 2 plas-dras gebieden worden gerealiseerd en verschillende percelen met uitgestelde maaidatum worden vastgelegd. Plas-dras betekent dat het perceel nat gehouden wordt tot half mei, zodat vogels zich daar gaan vestigen en predatoren als vossen en bunzings minder in deze gebieden zullen komen. Daaromheen worden percelen met uitgestelde maaidatum en kruidenrijke stroken aangelegd. De vogels kunnen dan rustig broeden en de kuikens kunnen daarna in de kruidenrijke stroken voedsel vinden.

Alles bij elkaar zien we meer toekomstperspectief voor de weidevogel in enkele gebieden.

Foto: Marjon Hoen

Toelichting jaaroverzicht zangvogel-nestkasten 2018 in Berkelland

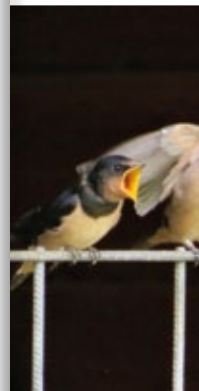
Wat een extreem warme zomer; voor de natuur niet altijd even leuk...!! Wèl fijn dat we steeds zonder regenjas op pad konden gaan om nestkastjes te controleren. Echter de vogels hadden het hier en daar wel moeilijk om hun jongen groot te krijgen omdat het half mei al behoorlijk warm was en daardoor minder voedselaanbod. Totaal dit jaar ± 13% minder jongen uitgevlogen t.o.v. vorig jaar; vooral de Bonte Vliegenvangers hadden het moeilijk omdat ze een paar weken later jongen krijgen dan de mezen en daardoor méér last hadden van het warme weer. Totaal dit jaar 292 nestkasten gecontroleerd waarvan 270 bezet; bezettingspercentage 92% (2017: 90).

Vogelwerkgroep
Berkelland

Jaaroverzicht 2018

Nestkasten zangvogels Berkelland

code	Terreinnaam + (waarnemers)	Nestkasten		Koolmees		Pimpelmees		Bonte vl. V			Gekr. Roodst.		Glanskop		Boomklever		Spreeuw		Boomkluiper		Totaal aantal eieren	Totaal uitgevlogen jongen					
		Aantal	Bezet	Parren	Eieren 1e-2e	Parren	Eieren 1e-2e	Parren	Eieren	ulgevl. Jongen	Parren	Eieren	ulgevl. Jongen	Parren	Eieren	ulgevl. Jongen	Parren	Eieren	ulgevl. Jongen	Parren			Eieren	ulgevl. Jongen			
A	Bos Grooters (Hanne) vorig jaar	22	18	8	81	80	3	29	19	5	32	32	0	0	0	0	2	12	12	0	0	0	0	0	154	143	
B	Bos Stel (Hanne) vorig jaar	20	17	7	77	54	2	20	19	7	44	37	0	0	0	0	1	8	8	0	0	0	0	0	149	118	
C	Bos Fokkink (Harry) vorig jaar	35	33	14	146	125	6	68	53	10	52	8	0	0	1	8	6	2	12	8	0	0	0	0	286	200	
D	Needse begr. (Gerdt) vorig jaar	24	24	13	119	95	7	69	51	1	7	5	0	0	0	0	3	25	23	0	0	0	0	0	220	174	
E	Ten Elsen (Hans Gr.L) 2017	20	19	9	92	86	4	46	44	4	27	22	0	0	0	0	2	16	16	0	0	0	0	0	181	168	
S	Sprakelberg (John+Fr.) vorig j.	30	24	13	131	95	6	67	65	6	39	30	0	0	0	0	1	7	7	0	0	0	0	0	244	197	
G	Galgenveld (Marga/Wim) 2017	32	32	15	146	124	8	82	72	7	47	40	0	0	0	0	2	15	16	0	0	0	0	0	290	251	
H	S.B.S. (Bennie+Robert) vorig jaar	23	23	9	67	60	6	70	66	7	48	45	0	0	0	0	1	7	7	0	0	0	0	0	192	178	
K	Steinkamp (Kees) vorig jaar	30	28	12	124	113	8	86	41	7	43	38	0	0	0	0	1	9	8	0	0	0	0	0	262	200	
W	Wolinkbos (Hans Wil) vorig j.	36	36	11	53	13	5	29	0	19	106	6	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	188	19	
X	Wanninkhof (Annelies + Anke) vorig jaar	20	16	6	85	69	4	44	36	4	30	27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	159	137	
Totalen 2018		292	270	120	1121	914	59	610	466	77	475	290	0	0	0	1	8	6	16	111	104	0	0	0	0	2325	1780
in procenten (%)			92	44			22			8			0		0		6				0					77	
Totalen vorig jaar		297	267	122	1342	1002	63	746	619	74	481	447	0	0	0	1	8	6	12	78	55	0	0	0	0	2655	2129



De verdeling: 120 Koolmezen (44%), 59 Pimpelmezen (22%), 77 Bonte Vliegenvangers (8%), 16 Boomklevers (6%) en weer 1 Glanskopmees. Soorten zijn in aantal ongeveer gelijk aan vorig jaar maar de broedresultaten van de Bonte Vliegenvangers waren dit jaar bij ons dramatisch: 475 eieren gelegd en slechts 290 jongen uitgevlogen (61%); vorig jaar nog 447 jongen uitgevlogen (93%)!

Oorzaken: in het Wolinkbos zijn dit jaar bijna alle broedsels in ei-stadium mislukt omdat de nestkastjes steeds van de bomen waren gevallen...vandalisme en/of predatie, we weten het niet zeker! In bos Fokkink zijn 9 van de 10 broedsels van de Bonte Vliegenvangers mislukt; bijna allemaal meteen nadat de jongen waren uitgekomen; héél frustrerend en jammer! Toeval of toch te weinig/verkeerd voedsel misschien?!

De Boomklevers hadden een uitstekend jaar: 16 broedsels met 104 uitgevlogen jongen (2017: 55)!!! De Kool- en Pimpelmezen hadden half april al volop eieren en konden blijkbaar nog wèl voldoende voedsel vinden voor hun jongen. De totale gemiddelde nestgrootte was dit jaar met 8,5 eieren iets lager dan vorig jaar (8,8).

Van de totaal 2325 (2655) gelegde eieren zijn er dit jaar 1780 (2129) jongen uitgevlogen: 77% (80). Ook dit jaar zijn er wel hier en daar broedsels mislukt in zowel ei- als jongen-stadium maar dat zal altijd blijven.

Alle broedresultaten zijn weer digitaal ingevoerd in het nestkastenprogramma van de SOVON. Weer een prachtig resultaat: 1780 jonge vogels uit onze nestkasten gevlogen maar helaas 350 minder dan vorig jaar (-/- 13%).

Hopelijk volgend jaar herstel en weer "rust" in het Wolinkbos!

Het totale jaaroverzicht 2018, gespecificeerd per gecontroleerd gebied, is te vinden op onze website:

www.vogelwerkgroepberkelland.nl onder: projectgroepen/nestkastenwerkgroep/verslag 2018.

Voor historische aantallen kijk op blad 2.

www.vogelwerkgroepberkelland.nl

www.vwgberkelland.waarneming.nl

E-mail: info@vogelwerkgroepberkelland.nl

Redactie: Henk Lammers, Anton Meenink, Harry Overbeek, Gerrit Stomps, Henny Waanders, Marjon Hoen en de Vereniging Agrarisch Natuurbeheer.

